

V čistem mestu je življenje lepše

Prvo soboto v aprilu je bila očiščevalna akcija »Za čisto in zeleno Ljubljano«. Zajela naj bi krajanje in delavce v združenem delu na področju mesta. Občinske strokovne službe so že prej načrtovale in izvedle akcijo po posameznih krajevnih skupnostih, ki je bila 25. in 26. marca. Datum izvedbe se je deloma pokrival. Zato je bilo pričakovati dokaj slabo udeležbo.

Poročila po krajevnih skupnostih pa kažejo, da so uspeli pridobiti večino prebivalcev. Odlično so se odrezale nekatere delovne organizacije, kot na primer Reševalna postaja, Vojna bolnica, Vojašnica maršala Tita, tozd Komunala in drugi.

Če pogledamo po krajevnih skupnostih, je bilo na primer v akcijo v KS Ajdovščina

vkličenih osem hišnih svetov in deloma šola Prežihovega Voranca, ki je skupaj s tozdom Rast čistila Tivoli. Izkazal se je tudi dijaški dom. V KS Gradišče so bili posebno aktivni delavci manjših prodajal in krajanje na Rimski cesti. V KS Kolodvor se je akcija tudi pokrivala z občinsko. Skupaj z železničarji so očistili železniško postajo z okolico, vendar pa množičnosti ni bilo, podobno kot v KS J. Prašnikar, čeprav so imeli vzpostavljeno dežurno službo. Posamezniki so čistili okoli restavracije Triglav in po Petkovškovem nabrežju. Tudi v KS Ledina je bila akcija že prej. Kljub temu so poprijeli za orodje v dijaških domovih, v domu Maksa Perca in v Kartonažni tovarni. Na Prulah so se lotili čiščenja pločnikov,

garaž in dvorišč, imeli pa so tudi dežurno službo. Na Taboru so bili krajanje kar prizadevni, slabše pa je bilo okoli nekaterih delovnih organizacij, na primer Chema, Konusa pa tudi Aurodenta. V Stari Ljubljani je bilo vzpostavljeno dežurstvo, saj so akcijo tudi že opravili prej. Zelo dejavni pa so bili gojenci zavoda Janeza Levca. V KS Trg osvoboditve je bil položaj podoben. Delalo je nekaj posameznikov in glasbena šola.

Kljub temu lahko rečemo, da je bila akcija uspešna. Odpeljali so 33 tovornjakov odpadnega materiala. Za vnaprej so po KS določene komisije, ki naj bi sproti spremljale onesnaževanje in v primeru potrebe tudi takoj organizirale novo očiščevalno akcijo.

KS TABOR

Ureditev Vidovdanske ulice

Vidovdanska ulica je dobila v teh aprilskih dneh podobo mravljišča. Dela na tem območju gredo proti koncu. Ekipe delavcev so se nenehno menjale. Vsaka od njih hiti dokončati še zadnja dela.

Stroji nenehno brnijo, vrtnarji urejujejo zeleńice in nasade, asfalterji in zidarji opravljajo še zadnja dela, tovornjaki odvažajo odvečni, dovažajo pa nov potreben material.

V to splošno delovno vneto pa se vključujejo, vedno prisotni, naši vrli »strogi kontrolorji« – upokojnenci. S strani svetujejo, ugotavljajo, včasih se celo prepirajo, njih skupna želja pa je, da bi čim prej dobili novo, prijetno površino za njihov prepotreben počitek.

Severni del Vidovdanske ulice je dokončno dobil popolnoma novo podobo. Površinska dela so končana. Ob novi, asfaltirani pešpoti je zasajenih 21 drevesnih sadik, ki bodo pozneje

dajale dovolj sence in zraka. Posajenih je tudi 1750 raznih grmovnic, ki bodo s svojimi cvetovi oplešale podobo celotne parkovne površine. Posejana je tudi travnata površina. Postavljena je javna telefonska govornica, pa tudi podnožja klopi so že nared. Peskovnik, ki je namenjen našim najmlajšim, dobi v teh dneh lesen okvir in miško. Tudi osvetlitev je prirejena tako, da bo ponoči osvetljena celotna parkovna površina, saj bo na svojstven način popestrila podobo tega območja. Omeniti je treba še novo avtobusno postajališče z nadstreškom in izogibalnišče, ki bo v dobršni meri vplivalo na nemoten cestni promet.

Občani Tabora z zadovoljstvom ugotavljajo, da je Komunalna skupnost občine Ljubljana Center načrtovano nalogo skupaj z izvajalci del opravila solidno in skoraj v predvidenem roku, za kar jim gre vsa pohvala.

BOJAN LUBEJ

KS STARI VODMAT

Spominska plošča in zbornik

Krajevna skupnost Stari Vodmat je znana po svoji aktivnosti. Prav tako pa je tudi organizacija ZB NOV, ki ima tradicije že iz narodnoosvobodilne borbe. Medvojni aktiv ilegalcev in borcev s predsednikom Francem Križajem je več kot leto dni intenzivno zbiral podatke in dokumente za odkritje spominske plošče.

Na spominski plošči je zabeleženih 45 imen aktivistov tega terena, ki so padli kot talci, bili ubiti ali so umrli v koncentracijskih taboriščih. To je spominsko obeležje kot spomin in opomin mladi generaciji.

Kljub temu da je bilo aktivistov veliko, še več pa somišljenikov, je bilo delo med vojno zelo težko in nevarno, med drugim tudi zaradi močne klerikalne organizacije v šentpetrskem predmestju, iz katere je okupator rekrutiral belogardiste. Pripadniki Osvobodilne fronte so zbirali hrano, sanitetni material in orožje. Vse to so pošiljali partizanom prek ilegalnih kanalov.

Ilegalno delo na tem terenu ni prenehalo niti ob aretaciji, zasliševanjih, streljanju talcev in podobnem. Ilegalci so vztrajali do osvoboditve. Nešteto je bilo drugih ilegalcev, ki so našli zatočišče prav na območju Starega Vodmata. Tu je bil tudi štab za osvoboditev Ljubljane, ki je ilegalno vodil priprave za osvoboditev Ljubljane.

Spominsko ploščo je izdelal nekdanji partizan, akademski kipar Stane Keršič-Belač. Medvojni aktiv namerava izdati letos »Zbornik«, kjer bo prikazano delo borbenega in zavednega prebivalstva terena Stari Vodmat.

K. F.

Invalidski kotichek

Društvo invalidov »Tabor« obvešča svoje člane:

1. V pisarni društva sprejemamo naročila za nabavo premoga za težje invalide.

2. Občni zbor društva bo 22. aprila 1982 v prostorih KS Tabor, Rozmanova 12.

3. 29. aprila pripravljamo izlet na Trško goro pri Novem mestu. Prijavite se lahko vsak ponedeljek med 10. in 11. uro v prostorih KS Tabor, Rozmanova 12.

PISMA BRALCEV

Kako naj spletem jopico?

Nekega dne pride moja hčer, ki obiskuje šesti razred osnovne šole Toneta Čufarja v naši občini, s prošnjo, naj ji priskrbim nekaj linoleja, ker bodo v šoli menda spet nekaj izrezovali. Začudila sem se: »Kaj za vraga pa boste počeli z linolejem, raje vzemite v roke volno in se naučite plesti, kvačkati, vesti...«

Zato sem dvignila slušalko in povprašala v šolo, zakaj jih raje ne učijo ročnih del, saj časi vse bolj in bolj govorijo ročnim spretnostim v prid. Poglejmo samo okrog sebe in videli bomo, kako smo začeli ceniti ročna dela, kako ljudje (tudi moški se najdejo vmes) tekmujejo med seboj, kdo bo spletel lepšo jopico, skvačkal lepši brezrokavnik in naše ulice so včasih prave razstave doma izdelanih pletenin. Ali veste, kaj so mi v šoli odgovorili?

»Razumemo vas, tovarišica, vendar razumite tudi vi nas: za ročna dela pri nas ni zanimanja...« sem jih dobila pod nos.

Menda je to pokazala lanske anketa, ko so otroci (ali starši, ne spomnim se natančno, na koga je bila naslovljena) jasno zapisali, kakšne dejavnosti si želijo v prihodnje na šoli Toneta Čufarja. Jaz sem podčrtala, da pogrešam krožek, če ne celo pouk za ročna dela. A iz tega ni bilo nič.

Nas – ko smo še hodili v šolo – ni nihče vprašal, ali se hočemo učiti ročnih del ali ne. Morala sem se jih navaditi, pa četudi so se mi te ure – naj priznam – gnusile. A naučila sem se nečesa, kar mi je prav prišlo kasneje – čez dvajset let!

Morda je jasno, da med otroki res ni pravega zanimanja za ročna dela, ker imajo drugih reči čez glavo. Večdar menim, da otroci niso za to merodajni. Lahko da so nekateri starši za to brezbržni, lahko pa je to tudi sam šolski kolektiv. Slednje domnevo so mi potrdili na republiškem zavodu za šolstvo. Jelica Mesesnel je dejala tole:

»Zavod za šolstvo vzpodbuja vsakršne interesne dejavnosti na šolah. Zaželene so zlasti takšne, ki bi jih vodili bodisi starši bodisi zunanji sodelavci.«

– Zakaj potem ni krožkov za ročna dela?

»To je odvisno tudi od šolskih kolektivov. Nekateri so zelo dejavni, drugi niso. Za ročna dela smo leta 1975 izdelali posebne brošure, ki govorijo o osnovah šivanja, vezanja, kvačkanja, pletenja, ker smo želeli, da bi ti krožki posebej zaživel. Ponekod so tudi zaživel in otroci prirejajo razstave svojih ročnih del, da človeku kar sapo jemlje – toliko lepega napravi. Drugje pa nič...«

Najlaže je reči, da ni zanimanja, pa je. Mislim, da bo z menoj marsikdo delil mnenje, če ne prej pa ob hčerini (ali sinovi) prošnji: »Mami,

Razmišljanja o beli Ljubljani

Dan akcije: 3. april t. l. – sobota.

Čas: ura kaže sedem. Vreme: rahlo zamegljeno, napoved: razjasnitve in toplejše.

Kraj dogajanja: področje krajevne skupnosti Tabor.

Na mizi v pisarni krajevne skupnosti leži listek z navodili za akcijo. Telefonske številke, sezname dežurnih služb, ki sodelujejo v akciji in imena dežurnih v krajevni skupnosti dajejo slutiti, da gre zares. Prvi na sezname sta imeni predsednika KK SZDL in predsednice sveta KS. Telefoni že brnijo. Kličejo, naročajo, poizvedujejo in sporočajo.

Po ulicah že kroži skromen, suhljat delavec v zeleni obleki z oranžnim našitkom na hrbtu. Ročni voziček, metla in lopata sta mu edinc orodje. Že navsezgodaj je obšel vse svoje delovno območje. Pot z obraza si nenehno briše, pri tem pa polglasno razmišlja:

»Vsak dan čistim te preplete ulice, nekulturni in nesramni Ljubljančani pa mi jih sproti onesnažujejo. Ali res ne razumejo, da delam za njih? Ali res ne vidijo, da delam, če je potrebno, tudi v svojem prostem času? Ali moje pošteno in garaško de-

prosim, spleti mi tak in tak pulover... Poudarjam, da je dolžnost šole, da se dekleta (fantje) same naučijo plesti puloverje.

ALBINA ADAMIČ

lo res tako malo cenijo? Saj se bodo še zadušili v svoji nesnagi! Ko sem prišel v Ljubljano na delo, sem menil, da je Ljubljana res bela in da se bom še marsikaj naučil.

Ceste oživljajo. Med množico voznikov osebnih avtomobilov, ki odhajajo iz Ljubljane na svoj zasluženi ali pa tudi nezasluženi oddih, se prebijajo rumeni tovornjaki z oznakami KPL TOZD Javna higiena. Ni težko ugotoviti, kam hitijo.

Sem in tja je ob cestah opaziti še nekaj, predvsem starejših občanov, ki dokon-

Solata ostaja najdražja

Nedavno smo lahko v Delu brali, da solata na ljubljanskem živilskem trgu ostaja najdražja v državi, da si je košarica živil najdražja v Novi Gorici. Solata v Ljubljani ne bi bila toliko draga, če ne bi šla prek toliko rok in zato tolikokrat »pridobila na vrednosti«.

Problem preprodajalstva, goljufanja pri tehtanju in podobno smo pred leti javno obravnavali na RTV in v dnevnem časopisju. Žal pa je od takrat preteklo že precej časa in tisti, ki hočejo na hiter in nepošten način hitro

čujejo prejšnjega dne začeto delo. Čistijo, grabijo in pometajo, pri tem pa ugotavljajo, da z mlajšimi – razen nekaj izjemami – ne bo nič! Raje odhajajo na oddih, pri tem pa se ne ozirajo na pozive k vsesplošnemu čiščenju.

Morda pa je le nekaj resnice ob razmišljanju našega utrujenega in od dela preznojenega delavca. BOJAN LUBEJ

zaslužiti, so se razpasli po ljubljanski tržnici. Preprodajalci celo narekujejo dnevne cene in se jezijo na tiste, ki bi slučajno prodajali »pod njihovo ceno«.

Čas je, da obračunamo z nepoštenim delom in neupravičeno pridobljenim dohodkom, ki se zliva v žepe dobro organiziranih posrednikov. Prav tako pa bi morali iti naši inšpektorji spet v akcijo preverjanja pravilnosti tehtanja in kakovosti posameznih vrst »dragocene-ga« blaga. BORUT POGAČNIK